

Skoftebyskolan och Velandaskola
Trollhättans kommun

2010-04-20

Dnr 43-2009:3984

461 57 Trollhättan

Skolbeslut för förskoleklass, grundskola och grundsärskola

efter tillsyn av Skoftebyskolan och Velandaskola
i Trollhättans kommun

Rektorn vid Skoftebyskolan och Velandaskola

Trollhättans kommun

461 57 Trollhättan

Tillsyn i Skoftebyskolan och Velandaskola

Förskoleklass och grundskola årskurserna 1 - 6 i Skoftebyskolan

Grundsärskola årskurserna 1- 6 i Skoftebyskolan

Förskoleklass och grundskola årskurserna 1 – 6 i Velandaskola

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Skoftebyskolan, Velandaskola och Trollhättans kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Tillsynen visar att Skoftebyskolan och Velandaskola, som utgör ett gemensamt rektorsområde har flera pågående utvecklingsarbeten. Den kompetensutveckling som genomförts och de diskussioner som pågår handlar mycket om individuella utvecklingsplaner, lokal pedagogisk planering och gemensam syn på bedömningar av kunskapsmålen. Strävansmålen, som diskuteras ständigt ska enligt rektorn ligga till grund för planering av undervisningen. Särskolans personal ingår i ett av Skoftebyskolans arbetslag och deltar i diskussionerna där men får också viss kompetensutveckling utifrån sina specifika behov. Särskolans lokaler ligger integrerade i Skoftebyskolan och det finns ett nära samarbete mellan särskolan och grundskolan. Relationerna mellan särskolans elever och grundskolans elever uppfattas enligt personalen som goda vilket inspektörerna också kunde se vid besöket.

Vid tillsynen konstaterades att flera av de brister och förbättringsområden som lyftes fram vid inspektionen år 2006 har åtgärdats. Bland annat har båda skolorna tagit fram

en likabehandlingsplan vilket saknades vid förra inspektionen och dessutom finns också planer mot kränkande behandling. I Veland skola har åtgärdsprogram och individuella utvecklingsplaner förbättrats både vad gäller utformning och innehåll. Vidare kan nämnas att eleverna i Veland skola väl känner till målen, vilket inte var fallet vid förra inspektionen.

Skolinspektionen kan dock konstatera att åtgärder för att höja måluppfyllelsen kvarstår. Andelen elever i Skoftebyskolan som nådde målen i alla ämnen har minskat mellan åren 2008 till 2009, och detsamma kan konstateras i Veland skola. Den sistnämnda skolan har få elever och det rör sig inte om så många i antal men procentuellt är det 38 procent av eleverna i årskurs 5 som inte når målen i alla ämnen. Främst är det resultaten i svenska och engelska som behöver förbättras i såväl Veland skola som Skoftebyskolan. En anledning till att andelen elever som inte når målen i svenska har ökat i Skoftebyskolan, kan vara att elever med annat modersmål än svenska inte erbjudits studiehandledning på sitt modersmål. I Veland skola saknas lärare med full behörighet att undervisa i engelska i årskurs 4, 5 och 6, vilket kan vara en bidragande orsak till att inte alla elever når målen i ämnet. Att elever går ifrån ordinarie lektioner i olika ämnen för att få modersmålsundervisning kan också ha ett samband med minskad måluppfyllelse. Skolinspektionen bedömer således att varken Skoftebyskolan eller Veland skola ger alla elever i grundskolan förutsättningar att lägst nå målen i samtliga ämnen.

Skolinspektionen konstaterar att grundsärskolan har full måluppfyllelse.

Skolinspektionen har i tillsynen av Skoftebyskolan identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Alla elever ges inte förutsättningar att lägst nå målen för utbildningen. (Lpo 94, 2. Mål och riktlinjer och 2.2 Kunskaper)
- Rektorn tar inte ansvar för att skolans resultat utvärderas i tillräcklig grad. (2 kap. 2 § skollagen, Lpo 94, 1 och Lpo 94, 2.8 rektors ansvar)
- Det är osäkert om eleverna erbjuds det garanterade antalet timmar för ämne eller ämnesgrupp. (4 kap. 3a § skollagen och bilaga 3 till skollagen och 1 kap. 2 § och 2 kap. 3 § grundskoleförordningen)
- Studiehandledning på modersmål ges inte till elever som har behov av det. (5 kap. 2 § grundskoleförordningen)
- Det saknas beslut om hur modersmålsundervisningen ska förläggas. (2 kap. 10, 12 och 21 §§ grundskoleförordningen och 2 kap. 9 och 9 a §§ särskoleförordningen)

Bedömningarna redovisas i bilaga 2

Skolinspektionen har i tillsynen av Veland skola identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Alla elever ges inte förutsättningar att lägst nå målen för utbildningen. (Lpo 94, 2. Mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper)
- Rektorn tar inte ansvar för att skolans resultat utvärderas i tillräcklig grad. (2 kap. 2 § skollagen, Lpo 94, 1 och Lpo 94, 2.8 rektors ansvar)
- Det är osäkert om eleverna erbjuds det garanterade antalet timmar för ämne eller ämnesgrupp. (4 kap. 3a § skollagen och bilaga 3 till skollagen och 1 kap. 2 § och 2 kap. 3 § grundskoleförordningen)
- Elevers val erbjuds inte i enlighet med författningarna. (4 kap. 3a § första stycket första meningen skollagen och bilaga 3 till skollagen)

Bedömningarna redovisas i bilaga 3

Rektorn och Trollhättans kommun har ansvar för att Skoftebyskolans och Veland skolas brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Trollhättans kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Trollhättans kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit undervisningsråden Marita Schiller He-lander och Elisabeth Fogelberg

På Skolinspektionens vägnar

Lena Dahlquist

Enhetschef

Marie Sjöberg

Utredare/Föredragande

Skolbeslut

Tillsyn i Skoftebyskolan och Velandaskola

Datum: 2010-04-20

4 (4)

Dnr 43-2009:3984

Bilagor:

Bilaga 1	Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan
Bilaga 2	Tillsynsprotokoll och bedömningar för Skoftebyskolan
Bilaga 3	Tillsynsprotokoll och bedömningar för Velandaskola

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Trollhättans kommun under våren 2010. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Skoftebyskolan och Velandas skola 9-10 mars 2010.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för skolväsendet i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen, Skoftebyskolan och Velandas skola, dels den information som samlats in under besöket. I Skoftebyskolan och Velandas skola intervjuades rektorn, lärare och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1.: Antal elever på Skoftebyskolan

Skoftebyskolan	Antal elever
Förskoleklass	54
Grundskola	179
Grundsärskola	22
Totalt antal elever	255

Källa: Skoftebyskolans verksamhetsredogörelse 2010

Tabell 2.: Antal elever på Veland skola

Veland skola	Antal elever
Förskoleklass	10
Grundskola	50
Totalt antal elever	60

Källa: Veland skolas verksamhetsredogörelse 2010

Skoftebyskolan är en F-6-skola belägen i södra Trollhättan och ingår i kommunens södra skolområde. Skolans personal är organiserade i ett servicelag och 3 arbetslag fördelade på förskoleklass och årskurs 1, årskurserna 2–3 och särskolan, samt årskurserna 4–6. I arbetslaget för förskoleklass och årskurs 1 ingår även personal från fritidshem för yngre åldrar. Dessutom finns ett arbetslag för fritidshem för äldre åldrar. I samtliga årskurser är eleverna organiserade i åldershomogena grupper. Utöver dessa finns en ålderblandad grupp i årskurserna 2 och 3. Särskolans elever i årskurs 1-6 arbetar i två eller tre grupper och samarbetar främst med grundskolans ålderblandade grupp. Särskolans hemvister finns integrerade i skolans övriga lokaler. Samarbete mellan lärare och elever i de olika arbetslagen förekommer ofta.

Veland skola är en F-6-skola belägen i ett mindre villasamhälle ca 8 km från Trollhättans centrum. På grund av att skolan är liten är personalen från skolbarnsomsorg, förskoleklass och grundskolans årskurser 1–6 organiserade i ett enda arbetslag. Årskurserna 1–2 utgör en åldersblandad grupp liksom årskurserna 4–5–6 utgör en åldersblandad grupp. Årskurs 3 är under läsåret 2009/10 en åldershomogen grupp. Det finns ett stort samarbete mellan olika åldrar av elever och mellan personal.

Skoftebyskolan och Veland skola utgör ett rektorsområde med en rektor med 100 procent tjänstgöring. Dessutom finns för tillfället en biträdande rektor med 20 procent tjänstgöring med ansvar för skolbarnsomsorgen.

Tillsynsprotokoll för Skoftebyskolan

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Alla elever ges inte förutsättningar att lägst nå målen för utbildningen.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2. Mål och riktlinjer och 2.2 Kunskaper

Motivering:

I Skoftebyskolan har 35 elever av 41 i grundskolans årskurs 5 nått målen i alla ämnen år 2009. Motsvarande siffra för år 2008 är 32 elever av 35. Antal elever som inte nått målen i alla ämnen har alltså minskat från år 2008 till år 2009. Antal elever som inte nådde målen i ämnet svenska i slutet av årskurs 5 var 5 elever av 35 (2008), och 5 elever av 41 (2009). I engelska var motsvarande siffror 2 elever av 35 (2008), och 3 elever av 41 (2009). I övriga ämnen når de allra flesta målen. Vid intervju med rektorn framkommer att elever med annat modersmål än svenska inte haft tillgång till studiehandledning på sitt modersmål vilket rektorn tror kan vara en bidragande orsak till att inte alla elever uppnår målen i svenska.

Antal godkända elever vid nationella prov i ämnet svenska för årskurs 5 har ökat från 86 procent 2008, till 88 procent 2009, och i ämnet engelska från 91 procent 2008 till 93 procent 2009. I ämnet matematik har antalet godkända elever vid nationella prov för årskurs 5 sjunkit från 97 procent 2008, till 95 procent 2009.

Utifrån de dokument som lämnats in och vid intervjun med rektorn framkommer att skolan inte tillräckligt utvärderar resultaten i ämnena svenska och engelska och dessa ligger inte till grund för planering av åtgärder. Planerade åtgärder finns för ämnet matematik men det framgår inte tydligt vilka målen är och åtgärderna överensstämmer inte med vad som framkommer i utvärderingen.

Skolinspektionen bedömer att skolan inte ger tillräckliga förutsättningar att nå målen genom att resultaten inte utvärderas tillräckligt och genom att elever med annat modersmål än svenska inte erbjuds studiehandledning på sitt modersmål.

I grundsärskolan har samtliga elever nått målen i årskurs 5.

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Rektorn tar inte ansvar för att skolans resultat utvärderas i tillräcklig grad.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § skollagen, Lp0 94, 1 och Lpo 94, 2.8 rektors ansvar

Motivering:

I Skoftebyskolan finns sammanställning av måluppfyllelsen på skolnivå i samtliga ämnen i årskurs 5. I dokumenten som skolinspektionen tagit del av finns mycket kortfattad analys och kommentarer kring resultaten i dessa ämnen. Emellertid ser inspektörerna att utvärderingarna för ämnena svenska, engelska och matematik är bristfälliga. Vidare saknas åtgärder som ska vidtas för att öka möjligheterna för eleverna att nå målen i ämnena svenska och engelska. I övriga ämnen har samtliga elever nått målen. Skolinspektionen bedömer att skolan inte utvärderar resultaten tillräckligt samt saknar dokumentation över planerade åtgärder för fortsatt utveckling i svenska och engelska.

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Undervisningstid och val

Bedömning:

Det är osäkert om eleverna erbjuds det garanterade antalet timmar för ämne eller ämnesgrupp.

Författningsstöd:

4 kap. 3a § skollagen och bilaga 3 till skollagen och 1 kap. 2 § och 2 kap. 3 § grundskoleförordningen

Motivering:

Skolan har en lokal timplan. I timplanen har ämnesgrupperna samhällsorienterande ämnen (SO) och naturorienterande ämnen (NO) slagits samman till ett gemensamt antal timmar. Vid samtal med rektorn framkommer att hon inte vet hur antalet timmar i SO/NO är fördelade på respektive ämnesgrupp. Det framkommer också att rektorn är osäker på hur många timmar lärarna undervisar inom respektive ämne. Skolinspektionen bedömer att rektorn inte har kontroll över hur antalet timmar för ämnena SO och NO är fördelade.

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Studiehandledning på modersmål ges inte till elever som har behov av det.

Författningsstöd:

5 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

På Skoftebyskolan finns flera elever med annat modersmål än svenska. Några av dessa har ännu inte tillägnat sig svenska språket i den utsträckning som krävs för att kunna följa och förstå undervisningen. Dessa elever har dock inte erbjudits studiehandledning på sitt eget modersmål.

Bedömningen avser inte grundsärskolan.

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Rektorns beslutsfattande

Bedömning:

Det saknas beslut om hur modersmålsundervisningen ska förläggas.

Författningsstöd:

2 kap. 10, 12 och 21 §§ grundskoleförordningen

2 kap. 9 och 9 a §§ särskoleförordningen

Motivering:

På Skoftebyskolan finns flera elever med annat modersmål än svenska. I de språk där det finns modersmåls lärare att tillgå erbjuds eleverna modersmålsundervisning. Modersmålsundervisningen på Skoftebyskolan sker utanför timplanebunden tid eller under lektionstid. Elever går ifrån ordinarie lektion i t.ex. engelska för att få sin modersmålsundervisning. Detta gäller såväl elever i grundskolan som elever i grundsärskolan. Vid intervju med rektorn framkommer att det inte finns någon grund, ej heller något beslut för hur modersmålsundervisningen är förlagd i tiden eller om samråd skett med eleven och elevens föräldrar innan undervisningen började. Vidare framkommer att tiden då eleverna får undervisning beror på när modersmåls lärarna, som är organiserade i en kommuncentral enhet, kan undervisa.

Enligt författningarna kan modersmålsundervisning anordnas som elevens val, inom ramen för skolans val och utanför timplanebunden tid samt, i grundskolan, som språkval. Om beslut fattas om att modersmålsundervisning ska anordnas inom ramen för skolans val eller utanför timplanebunden tid ska samråd ske med eleven och elevens vårdnadshavare före beslutet. Beslut om hur utrymmet för skolans val ska användas fattas av rektorn. Skolinspektionen bedömer således att det saknas beslut om hur modersmålsundervisningen ska förläggas. Tidpunkten är beroende av när modersmåls lärarna har tid. Detta får till följd att eleverna går miste om lektionstid i andra ämnen. Här ska vägas in att den lektionstid som eleverna missar kanske avser ämnen där elevens målpuppfyllelse är låg.

Tillsynsprotokoll för Velanda skola

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygg lärandemiljö

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Alla elever ges inte förutsättningar att lägst nå målen för utbildningen.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2. Mål och riktlinjer och 2.2 Kunskaper

Motivering:

På Velandas skola har 5 av grundskolans 8 elever i årskurs 5 nått målen i alla ämnen 2009. Motsvarande siffra för år 2008 är 8 elever av 10. Antal elever som inte nått målen i alla ämnen har alltså minskat från år 2008 till år 2009. Antal elever som inte nådde målen i ämnet engelska i slutet av årskurs 5 har minskat med ungefär lika många under samma tid. I ämnet svenska var det samma antal båda åren. I övriga ämnen har samtliga elever nått målen. Antalet godkända elever vid nationella prov i årskurs 5 i ämnet engelska har minskat från 9 av 10 elever (2008) till 5 av 8 elever (2009). I nationella prov i ämnet matematik var samtliga elever godkända år 2009, och i ämnet svenska så gott som samtliga elever. Vid intervju med rektor framkommer att det på Velandas skola inte finns någon lärare med full behörighet att undervisa i engelska i årskurserna 4–6 vilket kan vara en bidragande orsak till resultaten i nationella proven i engelska.

Utifrån de dokument som lämnats in och det som framkommer vid intervjun med rektor framkommer att skolan inte tillräckligt utvärderar resultatet i ämnet engelska och detta ligger inte till grund för planering av åtgärder som behöver vidtas för att öka måluppfyllelsen. Skolinspektionen bedömer att skolan inte ger tillräckliga förutsättningar att nå målen dels genom att inte utvärdera resultaten och planera åtgärder för utveckling och dels genom att den lärare som undervisar i engelska endast har utbildning i ämnet genom lärarlyftet och saknar full behörighet att undervisa i engelska i årskurs 4–6.

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Rektorn tar inte ansvar för att skolans resultat utvärderas i tillräcklig grad.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § skollagen, Lp0 94, 1 och Lpo 94, 2.8 rektors ansvar

Motivering:

I Velandas skola finns sammanställning av måluppfyllelsen på skolnivå i samtliga ämnen i årskurs 5. I dokumenten som skolinspektionen tagit del av finns kortfattad analys och kommentarer kring resultaten i dessa ämnen. Emellertid ser inspektörerna att utvärderingar för ämnena svenska och engelska är bristfälliga. Vidare saknas åtgärder som ska vidtas för att öka möjligheterna för eleverna att nå målen i ämnena svenska och engelska. I övriga ämnen har samtliga elever nått målen. Skolinspektionen bedömer att skolan inte tillräckligt utvärderar resultaten och saknar dokumentation över planerade åtgärder för fortsatt utveckling i svenska och engelska.

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Undervisningstid och val

Bedömning:

Det är osäkert om eleverna erbjuds det garanterade antalet timmar för ämne eller ämnesgrupp.

Författningsstöd:

4 kap. 3a § skollagen och bilaga 3 till skollagen och 1 kap. 2 § och 2 kap. 3 § grundskoleförordningen

Motivering:

Skolan har en lokal timplan. I timplanen har ämnesgrupperna samhällsorienterande ämnen (SO) och naturorienterande ämnen (NO) slagits samman till ett gemensamt antal timmar. Vid samtal med rektorn framkommer att hon inte vet hur antalet timmar i SO/NO är fördelade på respektive ämnesgrupp. Det framkommer också att rektorn är osäker på hur många timmar lärarna undervisar inom respektive ämne. Skolinspektionen bedömer att rektorn inte har kontroll över hur antalet timmar för ämnena SO och NO är fördelade.

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bedömningsområde: Undervisningstid och val****Bedömning:**

Elevens val erbjuds inte i enlighet med författningarna

Författningsstöd:

4 kap. 3a § första stycket första meningen skollagen

Motivering:

Eleverna i Velandas skola erbjuds inte elevens val i någon av årskurserna 1 - 6. Detta framkommer av såväl dokumentation som i intervjun med rektorn. I bilaga 3 till skollagen anges i vilken omfattning varje elev ska erbjudas undervisning i olika ämnen, ämnesgrupper, språkval och elevens val samt totalt. Skolinspektionen bedömer att eleverna inte erbjuds elevens val vilket inte står i överensstämmelse med författningarna.